T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/137
KARAR NO : 2026/274
KARAR TR : 04/05/2026

ÖZET: Kapalı ceza infaz kurumunda bulunduğu sırada geçirdiği kalp krizi sonrasında vefat eden hükümlünün annesi ve kardeşlerinin, uğradıkları maddi ve manevi zararlarının giderilmesi isteminin reddine ilişkin idari işlemin iptali ile uğranılan zararın tazmini istemiyle açtıkları davanın, hizmet kusuru esasına göre İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1- R. A.
2- A. A.
3- S. A.
Vekili : Av. G. B. K.
Davalı : Adalet Bakanlığı
Vekilleri : Av. M. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkilleri S. A. 'un oğlu, A. A. ve R. A. 'un kardeşleri olan H. A. 'un, Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunmakta iken 01/10/2018 tarihinde sırt ağrısı şikayeti ile Alanya Anadolu Hastanesi acil servisine götürüldüğünü, yapılan tetkiklerde kalp damarlarının yüzde yüz tıkalı olması kaynaklı oluşan trombüsü gidermek için aynı hastanede 22/10/2018 tarihinde balonlu girişim yapılarak yoğun bakım ünitesine sevk edildiğini, bu tıbbi ihtiyaca binaen cezası ertelenmesi gereken ve yoğun ve kaliteli bir tedavi görmesi için ailenin bakımına ihtiyaç duyan hükümlünün tekrar cezaevine gönderildiğini, cezaevi koşullarında tedavisinin aksaması nedeniyle beş gün sonra tekrar kalp krizi geçirerek vefat ettiğini, açık şekilde görevlerini ihmal eden görevliler hakkında suç duyurusunda bulunulduğunu, müteveffanın ölümü ile annesi ve kardeşlerinin müteveffanın desteğinden yoksun kaldığını, olay nedeniyle elem ve üzüntü içerinde bulunduklarını, uğranılan zararın tazmini istemiyle idareye yaptıkları başvurunun Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 22/01/2020 tarih ve 65164192-TAZMİNAT/2020/05-E.166/12960 sayılı işlemi ile reddedildiğini belirterek, söz konusu işlemin iptali ile davalı idarenin hizmet kusurunun telafisi için fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere şimdilik 1.000 TL maddi tazminatın ve müteveffanın annesi için 100.000 TL, kardeşleri için ayrı ayrı 25.000 TL manevi tazminatın müteveffanın ölüm tarihi olan 27/10/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Antalya 1. İdare Mahkemesi 31/03/2021 tarih ve E.2020/116, K.2021/318 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-b maddesi uyarınca davanın dava konusu işlemin iptali yönünden incelenmeksizin reddine, tazminat istemi açısından ise davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar vermiştir. Karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 17/05/2022 tarih

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

ve E.2021/1336, K.2022/899 sayılı kararı ile, istinaf isteminin kabulüne, Antalya 1. İdare Mahkemesi 31/03/2021 tarih ve E.2020/116, K.2021/318 sayılı kararının kaldırılmasına, yeniden karar verilmek üzere dosyanın Mahkemesine iadesine karar vermiştir.

3. **Antalya 1. İdare Mahkemesi 06/07/2022 tarih ve E.2022/864, K.2022/937 sayılı kararı** ile, dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 08/09/2022 tarih ve E.2022/1587, K.2022/1348 sayılı kararı ile, istinaf isteminin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacılardan S. A. 'un oğlu, diğer davacılar A. A. ve R. A. 'un kardeşi Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunan müteveffa H. A. 'un, ceza infaz kurumu idaresine 01.10.2018 tarihinde saat 03:40 sıralarında kalp rahatsızlığının olduğunu, nefes almakta zorluk çektiğini, kendisini iyi hissetmediğini bildirmesi üzerine kuruma çağrılan 112 acil servis görevlileri tarafından yapılan ilk muayenesinin ardından saat 04:00 sıralarında kalp krizi geçirme riskinin bulunduğunun anlaşılması sonrasında gerekli tetkik ve tedavilerinin yapılabilmesi amacıyla Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkinin sağlandığı, Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesince düzenlenen raporda "EKG ST elevasyonları mevcut" bulgusu ile "kroner anjiyo için ileri merkeze sevki uygundur. 112 ile görüşüldü Ö. A. H. ne 112 ile sevki yapıldı, yaygın antreor MI tespit edilerek kardiyolojiye danışılan ve koroner anjiografi önerilen hastanın anjiografi yapılabilen en yakın merkez olan Ö. A. H. ne sevki uygundur. Antalya'ya gitmesi durumunda hayatî tehlikesi mevcuttur." notu ile acil olarak Ö. A. H. ne sevkinin yapıldığı, Ö. A. H. nde 01.10.2018 tarihinde AKUT ANT MI tanısı ile "KAG yapıldı Lad stentler konuldu. D1e balonlu giriş uygulandı" şeklinde tedavisinin yapıldığı, 02.10.2018 tarihinde Ö. A. H. nden Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesine nakledildiği, 02.10.2018-04.10.2018 tarihleri arasında Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesi kardiyoloji servisinde takip edildiği, tedavisi düzenlenerek 20 gün sonra (24.10.2018 tarihinde) kontrol muayenesi ile taburcu edildiği, daha sonra 22.10.2018 tarihinde taşikardi-Akut MI şüphesiyle Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesine acilen sevk edildiği, aynı gün koroner anjiografi yapılmak üzere Ö. A. H. ne sevk edildiği, 25.10.2018 tarihinde Ö. A. H. nden Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildiği, burada yoğun bakım servisinde tedavisi devam etmekte iken 27.10.2018 tarihinde saat 22:00'da vefat ettiği, vefatından üç gün önce (kalp krizinin tekrarlamasından sonra) 24.10.2018 tarihinde 5275 sayılı Kanun'un 16. maddesi gereğince kurum tarafından re'sen ceza tehiri işlemlerinin başlatıldığı, davacılar tarafından; 01.10.2018 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonrasında tedavisinin yoğun bakım ünitesinde devam ettirilmesi gerekirken cezaevine gönderildiği, ayrıca ölüm riski bulunmasına rağmen 5275 sayılı Kanun kapsamında cezasının infazının ertelenmesine karar verilmesi gerekirken bu yönde karar verilmeyerek 22.10.2018 tarihinde ikinci kez geçirdiği kalp krizi neticesinde 27.10.2018 tarihinde cezaevinde vefat ettiği, olayda idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle, zararların tazmini istemiyle yapılan başvurunun Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 22.01.2020 tarih ve 166/12960 sayılı işlemiyle reddedilmesi üzerine, bu işlemin iptali ile uğranıldığı ileri sürülen zararlara karşılık olmak üzere S. A. için 500,00 TL (Islah sonucu: 61.069,35 TL) destekten yoksun kalma nedeniyle maddi, A. A. için 500,00 TL destekten yoksun kalma nedeniyle maddi, S. A. için 100.000,00 TL, A. A. ve R. A. için ayrı ayrı 25.000,00 TL manevi tazminatın, 27.10.2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu kabuller ve belirtilen yasal düzenlemeler neticesinde; kişinin hürriyetinden yoksun bırakıldığı iddiasının ve bundan kaynaklanan zararın tazmini isteminin adli yargı mercii tarafından değerlendirilmesi gerektiği, infaz aşamasında tesis edilebilen Savcılık işleminin bir idari işlem olarak kabulüne hukuken imkan bulunmadığı sonucuna varılmıştır.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

Olayda; davacılar yakını H. A. 'un 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16/2. maddesi uyarınca cezasının infazının ertelenme koşulları oluşmasına rağmen, infazın ertelenmemesi nedeniyle kusurlu davranıldığı ileri sürülerek, maddi ve manevi tazminatın 27/10/2018 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte ödenmesi isteminden kaynaklanan uyuşmazlığın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiği görülmekte olup davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. ..."

4. Davacı vekili, bunun üzerine müteveffanın annesi için 500 TL, kız kardeşi için 500 TL olmak üzere şimdilik 1000 TL maddi tazminatın, annesi için 125.000 TL, diğer kardeşler için ayrı ayrı 50.000 TL manevi tazminatın müteveffanın ölüm tarihi olan 27/10/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile müvekkillere ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. Alanya 6. Asliye Hukuk Mahkemesi 20/06/2025 tarih ve E.2022/390, K.2025/181 sayılı kararı ile, davanın kısmen kabul, kısmen reddine karar vermiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesi 23/12/2025 tarih ve E.2025/713, K.2015/1195 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nun 355. maddesi gereğince kabulüne, Alanya 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/06/2025 tarih ve E.2022/390, K.2025/181 sayılı kararının 6100 sayılı HMK'nun 353/1 fıkra (a-4) bendi gereğince esası incelenmeden kaldırılmasına, davanın görevli yargı mercini belirlemek üzere Uyuşmazlık Mahkemesine usulüne uygun bir şekilde başvurulması için dosyanın kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

6. **Alanya 6. Asliye Hukuk Mahkemesi 29/01/2026 tarih ve E.2026/1 sayılı kararı** ile, dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, davanın 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince görevli merciin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"..,Mahkememizce yapılan yargılama neticesinde anne S. A. yönünden 75.000,00 TL, kardeş A. A. yönünden 30.000,00TL, kardeş R. A. yönünden 30.000,00TL'nin ölüm tarihi olan 27/10/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak bu davacıya verilmesine ve fazlaya ilişkin taleplerin reddine dair hüküm kurulmuştur.

Mahkememiz kararına karşı yapılan istinaf başvurusu neticesinde Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesinin 23/12/2025 tarihli, 2025/713 Esas - 2025/1195 Karar sayılı kararı ile; "...davanın idare aleyhine açıldığı, davalı idarenin kamu tüzel kişiliği olup, işlem ve eylemlerinin kamusal nitelik taşıdığı, bu kapsamda bünyesinde istihdam ettiği kamu görevlisinin, görevi sırasında ve yetkilerini kullanırken kusurlu davranışta bulunup bulunmadığı, kusurlu davranışta bulunması halinde bu kusurun hizmet kusuru mu, yoksa hizmetten ayrılabilen kişisel kusur mu olup olmadığı hususunun, idare hukuku esaslarına göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği... idarenin hizmet kusuru nedeniyle açılacak davalara 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi hükmüne göre idari yargı yerinde bakılması gerekir. Yargı yolu, taraflarca açıkça veya hiç ileri sürülmese de kendiliğinden (re'sen) dikkate alınır.

Ne var ki, davacılar aynı nedene dayalı olarak idari yargı yerinde dava açmış, Antalya 1. İdare Mahkemesinin 06/07/2022 gün ve 2022/864 esas, 2022/937 sayılı kararı ile adli yargı yerinin görevli olması nedeniyle ret kararı verilmiş, bu karara karşı yapılan başvuru Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin yasa yolu denetiminden geçerek 08/09/2022 tarihinde kesinleşmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinin 1. fıkrasına göre; adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin erteler. 2. fıkraya göre yargı merciince önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararıyla birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir.

Bu başvuru yolu ile 14. maddede düzenlenen olumsuz görev uyuşmazlığına göre daha çabuk işleyen ve sonuca götüren bir yöntem oluşturarak görev sorununun bir an önce çözümlenmesi amaçlanmıştır. Bu maddenin uygulanabilmesi için görevli olduğuna işaret edilen yargı yerinde açılan davada verilmiş görevsizlik kararı bulunması, her iki yargı merciinde açılan davanın tarafları, konusu ve sebebinin aynı olması, bu görevsizlik kararının kesin veya kesinleşmiş olması, görevli yargı mercinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuran yargı mercinin dosya esas kaydını kapatmaması gerekir.

İlk derece mahkemesince uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu kabul edilerek, 2247 Sayılı Kanunun 19. maddesi gereğince derdest bulunan dava dosyasındaki yargılamayı durdurmak suretiyle, idare mahkemesi dava dosyası aslını da mahallinden temin ederek dosyanın kül halinde yargı yolu uyuşmazlığının çözümlenmesi açısından Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermesi, bu mahkemece verilecek kararı bekleyerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken işin esasına girilerek davanın esastan kısmen kabul ve kısmen reddine karar verilmesi usul ve yasaya uygun düşmemiştir.

Davanın yukarıda belirtildiği şekilde yeniden görülmesi ve görevli yargı mercii belirlenmek üzere Uyuşmazlık Mahkemesine usulüne uygun bir şekilde başvurulması için dosyanın kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekmiştir." şeklindeki gerekçeler ile mahkememiz kararı kaldırılmıştır. ..."

7. Alanya 6. Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli yargı dava dosyası ekinde idari yargı dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

8. Anayasa'nın *"Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi ile aynı maddenin son fıkrası şöyledir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.
(...)
İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

9. Anayasa'nın *"Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence"* başlıklı 129. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

"Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir."

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir :

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:
a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

11. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun *"Kişilerin uğradıkları zararlar"* başlıklı 13. maddesinin değişik birinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 12/5/1982 - 2670/6 md.)

(Değişik birinci fıkra: 6/6/1990 - 3657/1 md.) Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır."

12. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun *"Tazminat İstemi"* başlıklı 141. maddesi şöyledir:

"(1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

a) Kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilen,

b) Kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan,

c) Kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlandırılma isteği yerine getirilmeden tutuklanan,

d) Kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyen,

e) Kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

f) Mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya işlediği suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyle zorunlu olarak bu cezayla cezalandırılan,

g) Yakalama veya tutuklama nedenleri ve haklarındaki suçlamalar kendilerine, yazıyla veya bunun hemen olanaklı bulunmadığı hâllerde sözle açıklanmayan,

h) Yakalanmaları veya tutuklanmaları yakınlarına bildirilmeyen,

i) Hakkındaki arama kararı ölçüsüz bir şekilde gerçekleştirilen,

j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,

k) (Ek: 11/4/2013-6459/17 md.) Yakalama, adli kontrol veya tutuklama işlemine karşı Kanunda öngörülen başvuru imkânlarından yararlandırılmayan,

l) (Ek:2/3/2024-7499/12 md.) Konutunu terk etmemek veya uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla hastaneye yatmak dâhil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek şeklindeki adli kontrol yükümlülükleri uygulandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

(2) Birinci fıkranın (e), (f) ve (l) bentlerinde belirtilen kararları veren merciler, ilgiliye tazminat hakları bulunduğunu bildirirler ve bu husus verilen karara geçirilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarına bir yıl içinde rücu eder."

13. 5271 sayılı Kanun'un "*Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesinin 1. ve 2. fıkraları şöyledir:

"(1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

…."

14. 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

(Değişik ikinci fıkra:14/4/2020-7242/1 md.) Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 – KHK/700/133 md.)"

15. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliklerinin Görevleri"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır:

1. Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

...."

16. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliğince Şikâyet Üzerine Verilen Kararlar"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir karar, işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır. (Ek cümleler: 22/7/2010 - 6008/5 md.) Disiplin cezasına karşı yapılan şikâyet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, verilen kararın veya yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

(Değişik beşinci fıkra:14/4/2020-7242/6 md.) İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.

İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine (…) yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz."

17. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin *"Adalet Bakanlığı"* üst başlıklı ve *"Görev"* başlıklı 38. maddesinin 1. fıkrasının ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Adalet Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kanunlarda kurulması öngörülen mahkemeleri açmak ve teşkilatlandırmak, ceza infaz kurumları, icra ve iflas daireleri gibi her derece ve türdeki adalet kurumlarını planlamak, kurmak ve idari görevleri yönünden gözetim ve denetimini yapmak ve geliştirmek,

...

g) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca infaz işlerini düzenlemek,

..."

18. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "*Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü*" başlığını taşıyan 43. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi şöyledir:

" (1) Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

...

b) Hükümlü ve tutukluların giydirilmesi, beslenmesi, yatırılması, eğitilmesi, çalıştırılması ve muhtaç durumda bulunanların tedavi giderlerinin karşılanması işleri ile 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunda gösterilen her türlü işlemleri yapmak,"

19. Daha önce yürürlükte bulunan 2922 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un *"Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü*" başlığını taşıyan 11. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi şöyledir :

"Başlangıç cümlesi : (Değişik: 18/5/1994-KHK-529/14 md.; İptal: Ana.Mah.'nin 8/7/1994 tarih ve E.1994/55, K.1994/50 sayılı kararı ile.; Yeniden düzenleme; 15/5/2001 - 4674/2 md.) Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

a) (Değişik : 10/9/1993-KHK-524/14 md.;İptal:Ana.Mah.nin 6/10/1993 tarih ve E.1993/36, K.1993/35 sayılı Kararı ile,;Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK - 529/14 md.; İptal: Ana.Mah.'nin 8/7/1994 tarih ve E.1994/55, K.1994/50 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme; 15/5/2001 - 4674/2 md.) Ceza infaz kurumları ve tutukevlerini yönetmek, denetlemek ve hesap işlerini izlemek, 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanunla verilen görevleri yerine getirmek.

b) (Değişik : 10/9/1993-KHK-524/14 md.;İptal:Ana.Mah.nin 6/10/1993 tarih ve E.1993/36, K.1993/35 sayılı Kararı ile,;Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK - 529/14 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 8/7/1994 tarih ve E.1994/55, K.1994/50 sayılı Kararı ile.; Yeniden düzenleme; 15/5/2001 - 4674/2 md.) Hükümlü ve tutukluların giydirilmesi, beslenmesi, yatırılması, eğitilmesi, çalıştırılması ve muhtaç durumda bulunanların tedavi giderlerinin karşılanması işleri ile 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunda gösterilen her türlü işlemleri yapmak."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/05/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, Asliye Hukuk Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli yargı dava dosyası ekinde, idari yargı dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, kapalı ceza infaz kurumunda bulunduğu sırada geçirdiği kalp krizi sonrasında vefat eden hükümlünün annesi ve kardeşlerinin uğradığı maddi ve manevi zararın tazmini isteminin reddine ilişkin idari işlemin iptali ile uğranılan zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

23. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141. maddesinde sayma suretiyle belirlenen sebeplerle maddi ve manevi her türlü zararlarını Devletten isteyebilecek olanlar tarafından açılacak davaların, anılan Kanun'un 142. maddesinin 2. fıkrası uyarınca ağır ceza mahkemelerince çözümlenmesi gerekmektedir. 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanun'u, hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde 4. maddesinde sayılan işlem veya faaliyetler ile ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamakla infaz hâkimliklerini görevlendirmiştir.

24. Davacıların ceza infaz kurumunda kalp krizinden vefat eden müteveffanın desteğinden yoksun kaldıkları ve onun ölümünden duydukları acı ve ıstırap nedeniyle zarara uğradıklarından bahisle tazminat ödenmesi istemiyle yaptıkları başvurunun reddine ilişkin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 22/01/2020 tarih ve 65164192-TAZMİNAT/2020/05-E.166/12960 sayılı işleminin iptali ile ileri sürdüğü zarara karşılık gelmek üzere maddi ve manevi tazminata hükmedilmesi istemiyle açtığı davanın hizmet kusuru esaslarına göre mi çözümleneceği yoksa Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141. maddesi ya da 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanun'u kapsamında mı değerlendirileceğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

25. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 142. maddesine göre ağır ceza mahkemelerince hükme bağlanacak olan tazminat davalarına ilişkin hâller anılan Kanun'un 141. maddesinde sayma suretiyle belirlenmiş olup, yorum yoluyla bu hâllerin genişletilemeyeceği hususunda tereddüt bulunmamaktadır. Ceza infaz kurumunda kalp krizi nedeniyle ölüm nedeniyle müteveffanın annesi ve kardeşlerinin zarara uğradığından bahisle tazminata hükmedilmesi istemiyle açılacak davalar bu madde gereğince Devlet aleyhine dava açılabilecek hâller arasında sayılmadığından, bu iddialarla açılan davalara ağır ceza mahkemelerince bakılamayacağı açıktır.

26. Diğer yandan, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutukluların 4675 sayılı Kanun'un 4. maddesinde sayılan işlem veya faaliyetler ile ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamakla görevlendirilen infaz hâkimliklerinin tazminat talepli olarak Adalet Bakanlığına yapılan başvurunun reddi üzerine, hizmet kusuru esasına dayanılarak açılacak tazminat davalarını inceleme görevleri bulunmamaktadır.

27. Dava, kapalı ceza infaz kurumunda bulunduğu sırada geçirdiği kalp krizi sonrasında hastanede ilk tedavisinin yapılmasının ardından ceza infaz kurumuna getirilen hükümlünün beş gün sonra tekrar kalp krizi geçirerek vefat etmesi sonrasında, müteveffanın annesi ve kardeşlerince, yoğun ve kaliteli bir tedavi görmesi için ailenin bakımına ihtiyaç duyan hükümlünün, cezasının ertelenmeyerek tekrar cezaevine gönderilmesi ve cezaevi koşullarında tedavisinin aksaması nedeniyle vefat ettiği, olayda cezaevi çalışanlarının hizmet kusuru bulunduğu iddiası ile uğradıkları zararın tazmini istemiyle açıldığından, 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 141. ve devamı maddelerinde öngörülen koruma tedbirleri nedeniyle açılmış bir davadan söz edilemeyeceği gibi 4675 sayılı infaz Hakimliği Kanunu'nun amacı, kapsamı ve 4. maddesinde öngörülen şikayetleri incelemekle sayma suretiyle özel olarak görevlendirilen infaz hakimliğinin görevi kapsamında da bulunmamaktadır.

28. İdarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunu kurala bağlayan Anayasa'nın 125. maddesine göre; idare işlevi ifa edilirken personelinin davranışları nedeniyle verilen zararları idarenin hizmet kusuru esasına göre tazmin etmesi gerekmektedir. İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk veya aksaklık ile personeli üzerindeki gözetim ve denetim görevinin gereği gibi yerine getirilmemesi sonucunda hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi idarenin hizmet kusuruna dayalı tazmin sorumluluğunun doğmasına yol açar. İdarenin bu hukuki sorumluluğundan kaynaklanan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde kural olarak idarî yargı mercileri görevlidir.

29. Bu itibarla, 1721 sayılı Kanun, 5275 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili mevzuat ile Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne ceza infaz kurumları ve burada bulunan hükümlü ve tutuklulara yönelik olarak verilen görev ve yetkilerin kullanılması ya da kullanılmaması nedeniyle ortaya çıkan mahrumiyet ve dolayısı ile hak kaybına sebep olan işlem ve eylemlerinden kaynaklandığı ileri sürülen maddi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin

ve manevi zararın, hizmet kusuru esasına göre tazmini istemiyle açılan davanın idare hukuku esaslarına göre idarî yargı merciince çözümlenmesi gerekmektedir.

30. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Alanya 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Antalya 1. İdare Mahkemesinin 06/07/2022 tarih ve E.2022/864, K.2022/937 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Alanya 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Antalya 1. İdare Mahkemesinin 06/07/2022 tarih ve E.2022/864, K.2022/937 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/05/2026 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 7MtKqGr - DGjE+z0 - hPqk+aU - Q5kHBw= ile erişebilirsin